

El Servei d'Urgències de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau de Barcelona (1967-1986)

Dra. Carme Vila

Infermera de l'Hospital del Mar de Barcelona.

Professora de Infermeria en la Facultat en Ciències de la Salut Blanquerna de la Universitat Ramon Llull.

CORRESPONDÈNCIA

Nom de l'autor: Carme Vila

Lloc de treball: Hospital del Mar

mail: 93036@parcdesalutmar.cat

Data recepció 30.06.2014

Data acceptació 01.07.2014

Forma de citació: Vila C. *El Servei d'Urgències de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau de Barcelona (1967-1986)*. ReMUE.c@t 2014;1(2):39-40

Available at http://webs.academia.cat/revistes_elect/view_document.php?tpd=2&i=2702

La tesi doctoral defensada el 20 de gener de 2014 es pot trobar a:

<https://www.educacion.gob.es/teseo/mostrarRef.do?ref=1074228#>

La memòria històrica que aquí es presenta, pretén descriure la història del Servei d'Urgències de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau de Barcelona, una història, que s'ha anat construint a través de testimonis, documentació escrita publicada i documentacions de diferents entitats privades.

El Servei d'Urgències de l'Hospital de Sant Pau, va sorgir d'unes necessitats sanitàries i socials produïdes amb l'arribada de la revolució industrial a la ciutat de Barcelona i el procés immigratori que es va produir. Aquests fets, van suposar un augment important de la població, no tant sols dins de la ciutat, sinó també als seus voltants, on varen aparèixer les anomenades ciutats dormitori.

Per aconseguir la categoria de ser un dels millors serveis d'urgències del moment, va ser necessari adequar la seva funcionalitat, aconseguida amb l'espai de l'ala dreta del soterrani de l'edifici de l'Administració, adaptant el servei, al circuit que

havia de fer els pacients, des de els primers auxilis fins a la sala d'observació.

Tot aquest moviment demogràfic, va crear unes necessitats que de cap manera es podien cobrir amb els serveis existents, en aquestes circumstàncies es va inaugurar el Servei d'Urgències de l'Hospital de Sant Pau l'any 1967. Quan l'Hospital no va ser capaç d'absorbir les demandes de la població en èpoques d'epidèmies hivernals principalment, es veié obligat a tancar les seves portes en diferents moments, fet aquest que va provocar una sèrie de reivindicacions ciutadanes que es van escampar com una taca d'oli, en d'altres capitals espanyoles, fins que la Seguretat Social va recomanar l'existència de serveis d'urgències en els seus centres hospitalaris i en els centres que tenia concertats.

La relació que es va establir entre l'Hospital i la població veïna, va fer que el mateix hospital a través d'un cicle de xerrades organitzades per les associacions de veïns de la zona, donaria

informació i educació sanitària relacionada amb les urgències en un principi, però també s'informava sobre la sanitat en general, i posteriorment, es faria sobre els drets dels malalts. S'introduiria el dret a decidir sobre el tractament de la malaltia i la preparació per una mort digne. Aquesta educació sanitària, es realitzava amb la intenció d'arribar al màxim nombre de persones a través de les associacions de veïns.

Durant l'any 1978, es constituí el Consell d'Usuaris de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, que havia estat promogut per les associacions de veïns. L'objectiu fonamental del Consell, era treballar per fer arribar la veu dels usuaris a la direcció, partint de la base que en l'administració dels organismes públics hi havien d'estar-hi presents. Era evident que, en el regim polític anterior (feia poc més d'un any de les primeres eleccions democràtiques) aquests drets no estaven reconeguts, i per tant la lluita per la participació popular en l'Administració, havia anat de parella amb la lluita per la democràcia en el nostre país. Era en aquell moment quan

s'estrenaven formules democràtiques, quan era possible iniciar mecanismes de participació dels usuaris en els organismes administratius dels centres públics. A partir d'aquí s'inicià un camí en el que es va aconseguir el reconeixement per part de la Direcció del centre del Consell d'Usuaris com a organisme integrat dins la seva estructura, la realització i la publicació de la *Carta de Declaració dels Drets dels Usuaris* (el primer document publicat d'aquestes característiques de tot l'Estat espanyol) i l'obertura del servei de Suggeriments i Reclamacions.

Així va ser com durant la dècada dels vuitanta l'Hospital de Sant Pau passaria a convertir-se d'un hospital privat i de beneficència a ser un Hospital de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública de Catalunya (XHUP).